



# Rapport

**Datum: 3 december 2007**  
**Rapportnummer: 2007/284**

## Klacht

Verzoekers klagen erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Utrecht op 15 december 2005 ten onrechte in hun woning een onderzoek hebben ingesteld naar de aanwezigheid van een hennepplantage. In dit kader klagen zij er met name over dat een hulpofficier van justitie van het regionale politiekorps Utrecht een machtiging tot binnentreden van de woning heeft afgegeven.

Voorts klagen verzoekers erover dat het regionale politiekorps Utrecht disproportioneel en stigmatiserend heeft gehandeld door het onderzoek in de woning te laten verrichten door vijf personen waarvan drie politieambtenaren in uniform met politievoertuigen.

## Beoordeling

### Algemeen

1. Op 15 december 2005 vond er in verzoekers' woning een onderzoek plaats door ambtenaren van het regionale politiekorps Utrecht wegens de verdenking van het hebben van een hennepkwekerij. Nadat het hele huis doorzocht was, gaven de politieambtenaren aan niets gevonden te hebben en boden zij hun excuses aan.

Achteraf bleek dat er in verzoekers' tuin een plantje stond dat een geur afgeeft die lijkt op de geur van een hennepplant.

2. Bij brief van 19 december 2005 aan de politie diende verzoekers' raadsman een klacht in. Verzoekers klaagden over het binnentreden en het onderzoek in hun woning; volgens verzoekers was daar geen enkele aanleiding toe. Voorts klaagden zij over de wijze waarop de politieambtenaren hadden opgetreden; door het optreden van vijf politieambtenaren in uniform terwijl er politievoertuigen voor de deur stonden, hebben verzoekers en hun dochtertje schade geleden.

3. Bij brief van 28 december 2005 aan de politie liet verzoekers' raadsman weten dat hij een gesprek had gevoerd met een politieambtenaar, die hem had verteld dat de aanleiding van het onderzoek in verzoekers' woning metingen van Eneco waren, waarbij een vergrote warmtebron was vastgesteld. Daarnaast waren er ook signalen uit de buurt.

Hierop had verzoekster telefonisch contact gezocht met Eneco. De heer V. van Eneco had verzoekster verteld dat Eneco nooit aan de politie had meegedeeld dat er een vergrote warmtebron in het huis aanwezig was. Deze medewerker van Eneco had verzoekster verteld dat Eneco al twee jaar op verzoek van de politie metingen verrichtte in verzoekers' woning en dat er in die periode nooit een vergrote warmtebron was aangetroffen.

4. Nadat er een hoorzitting had plaatsgevonden en de klachtencommissie de klacht had onderzocht, bracht zij op 20 juli 2007 advies uit aan de korpsbeheerder. De klachtencommissie achtte de klachten over het onderzoek in verzoekers' woning en over de wijze waarop dit onderzoek had plaatsgevonden, niet gegrond. Ten aanzien van de klacht over de deugdelijkheid van de signalen die tot het onderzoek hadden geleid, achtte de klachtencommissie zich niet bevoegd een oordeel te vormen.

5. Bij brief van 31 juli 2006 liet de korpsbeheerder verzoekers' raadsman weten het advies van de klachtencommissie over te nemen.

I. Ten aanzien van het onderzoek in de woning

## Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat de politie op 15 december 2005 ten onrechte een onderzoek in hun woning hebben ingesteld naar de aanwezigheid van een hennepplantage. Verzoekers klagen er met name over dat de hulpofficier van justitie een machtiging tot binnentreden heeft afgegeven.

2. De korpsbeheerder heeft de Nationale ombudsman bij brief van 26 februari 2007 laten weten dat de politie een anonieme melding had ontvangen dat er een hennepgeur in de directe omgeving van verzoekers' woning hing. Voorts hebben betrokken politieambtenaren bij verzoekers' woning (herhaaldelijk) een duidelijk waarneembare hennepgeur geconstateerd (ook op de dag van de actie). Op 7 september 2005 is er een warmtescan uitgevoerd, die in tegenstelling tot hetgeen verzoekers beweren, een positief resultaat gaf. Dit is voor de hulpofficier van justitie voldoende grond geweest om een machtiging tot binnentreden af te geven, aldus de korpsbeheerder. De betrokken ambtenaren hebben geen gebruik gemaakt van de machtiging, omdat verzoeker vrijwillige toegang tot de woning verleende. De korpsbeheerder acht dit klachtonderdeel ongegrond.

3.1. Bij brief van 27 februari 2007 heeft de betrokken hulpofficier van justitie R. de Nationale ombudsman laten weten dat hij op 13 december 2005 een machtiging tot binnentreden had afgegeven teneinde een onderzoek te doen naar een vermoedelijke overtreding van de Opiumwet. Omdat de bewoner vrijwillig toestemming gaf zijn woning te betreden, is van deze machtiging geen gebruik gemaakt, aldus de betrokken hulpofficier.

Volgens de hulpofficier is de klacht over de afgegeven machtiging niet juist, omdat deze niet is gebruikt en in objectieve zin geen deel kan uitmaken van de klacht.

Voorts heeft de hulpofficier gesteld dat hij zijn afweging om ter zake een machtiging af te geven, heeft gebaseerd op een aantal feiten. De betrokken wijkagent is binnen het wijkteam de organisator en specialist op het gebied van het oprollen van hennepplantages en de hulpofficier heeft gesteld niet te twijfelen aan de waarneming van de wijkagent dat er

een hennepgeur rond verzoekers' woning hing. Naast de herhaalde waarneming van de wijkagent was er sprake van een anonieme melding en een warmtescan van Eneco, die positief was, aldus de hulpofficier.

Het feit dat er na een positieve warmtescan een negatieve warmtescan volgde, maakte het pand voor de hulpofficier niet onverdacht. Volgens hem kan de apparatuur tijdelijk zijn uitgezet, de isolatie zijn verbeterd of kan een binnendeur gesloten zijn. Voor de hulpofficier bleven de anonieme melding en de waarneming van de wijkagent punten die duiden op een verdenking, met name omdat de wijkagent vermoedde dat de kwekerij mogelijk in de kelder zou zijn gesitueerd. Normaal gesproken zou een anonieme melding en een zogenaamd "tactisch plusje" voldoende zijn om binnen te treden, en nu was er nog de waarneming van de wijkagent alsmede een positieve warmtescan.

3.2. Uit een door de hulpofficier bijgevoegde mutatie van 7 september 2005 blijkt dat er op het adres van verzoekers aan de voor- en achterzijde van de woning een scan is uitgevoerd vanwege een anonieme melding en aanhoudende klachten over een hennepplucht in de wijk. Deze scan was positief, aldus de mutatie.

Uit een mutatie van 9 december 2005 bleek dat er op 8 december 2005 weer een scan was uitgevoerd. Deze scan was negatief, maar de betrokken ambtenaar rook een constante lucht van hennep aan de zijkant van de woning. Er bestond het vermoeden dat de kwekerij onder de grond dan wel in de kelder zou zitten, aldus de mutatie.

4. Verzoekers' raadsman heeft bij brief van 28 maart 2007 gesteld dat van een op het gebied van drugs en wiet gespecialiseerde politieambtenaar mag worden verwacht dat hij het onderscheid kan maken tussen de geur van een hennepplant en de geur van het plantje dat in verzoekers' tuin stond. Verzoekers begrijpen dan ook niet dat de betrokken politieambtenaar een duidelijk waarneembare constante lucht van hennep heeft waargenomen.

Ten aanzien van de warmtescan heeft verzoekers' raadsman gewezen op de contacten die er met de heer V. van Eneco zijn geweest. De heer V. heeft ontkend dat er aan de politie is doorgegeven dat er een warmtebron in verzoekers' woning is gemeten, aldus de raadsman.

5. De korpsbeheerder heeft bij brief van 3 mei 2007 aangegeven dat de betrokken wijkagent die in verzoekers' tuin de geur van hennep zou hebben waargenomen, naast zijn functie als wijkagent werkzaamheden als coördinator ontmanteling hennepplantages verricht. De korpsbeheerder twijfelt niet aan de kunde van deze wijkagent op hennepgebied.

Voorts heeft de korpsbeheerder laten weten de stelling van verzoekers - dat de wijkagent het verschil had moeten ruiken tussen de geur van een hennepplant en de geur van het

betreffende plantje in hun tuin - niet te delen. Ingewonnen informatie bij een deskundige van de Landbouwniversiteit te Wageningen heeft de bevestiging opgeleverd dat er inderdaad plantjes zijn die een geur verspreiden die sterk lijkt op de geur van een hennepplant.

De beslissing om binnen te treden is bovendien gedaan op basis van een anonieme melding alsmede een positieve warmtescan, aldus de korpsbeheerder.

De warmtemetingen die in 2005 zijn uitgevoerd, heeft de wijkagent verwoord in op ambtsead opgemaakte rapportage. De korpsbeheerder heeft gesteld dat zij geen reden heeft om daaraan te twijfelen, aldus de korpsbeheerder.

Dat de heer V. van Eneco een positieve meting heeft ontkend, wordt door de korpsbeheerder niet bestreden. Een klachtonderzoeker van de politie heeft op 24 april 2007 contact gehad met medewerker S. van Eneco die de positieve warmtescan had uitgevoerd. Aan hem is de vraag gesteld of hij zich eerdergenoemde rapportages nog kon herinneren. Deze medewerker gaf aan dat hij zich niet meer kon herinneren op welke adressen hij met de betrokken wijkagent een warmtescan had uitgevoerd. Van de uitgevoerde warmtescans had hij geen administratie of aantekeningen bijgehouden.

6. Verzoekers' raadsman heeft bij brief van 29 mei 2007 gesteld dat het hem nog steeds niet duidelijk is op basis waarvan de wijkagent zich specialist op het gebied van het oprollen van hennepplantages kan noemen.

Voorts heeft de raadsman gesteld dat het onmogelijk is om verweer te voeren tegen een anonieme klacht uit de buurt. Juist om te voorkomen dat geheel andere aspecten een rol spelen voor het indienen van een anonieme klacht, wordt een filter van een ter zake kundige politieambtenaar verwacht.

Verzoekers blijven erbij dat de meting van de warmtebron niet kan worden vastgesteld. Zij hebben immers van de heer V. van Eneco vernomen dat er geen positieve meting op hun adres is verricht. De registratie van de politie kan volgens verzoekers' raadsman niet doorslaggevend zijn omdat hier allerlei fouten in kunnen zijn opgetreden en het bovendien geen ambtsedig proces-verbaal betreft.

7. Betrokken hulpofficier van justitie R. heeft op 29 juni 2007 tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat de wettelijke basis om tot een onderzoek in een woning over te gaan, is gelegen in het Wetboek van Strafvordering en de Opiumwet. Er moet een redelijk vermoeden van het bestaan van een hennepkwekerij zijn om tot een dergelijk onderzoek over te gaan.

Een enkele (anonieme) melding is niet voldoende om tot onderzoek in een woning over te gaan. Ook bij twee meldingen, waarvan één anoniem, is de politie terughoudend, aldus R. Daarnaast is een zogenoemd "tactisch plusje" nodig om te kunnen besluiten tot een

onderzoek in de woning. Dit is volgens R. een aanwijzing waarmee de melding recherchematig onderbouwd kan worden. Dat kan de eigen waarneming van een politieambtenaar zijn. In dit geval is R. op de deskundigheid van de betrokken wijkagent afgegaan. Ook een positieve warmtescan kan een tactisch plusje zijn. Dat er na een eerdere positieve warmtescan een negatieve scan volgde, betekent volgens R. niet dat er dus ook geen hennepkwekerij in de woning zou kunnen zijn. Zo kan het zijn dat de warmteapparatuur niet aan stond omdat er net geoogst is, of kan het zo zijn dat de ruimte inmiddels beter is geïsoleerd. In dit geval had de wijkagent het vermoeden dat de kwekerij zich mogelijk in de kelder van de woning bevond.

R. heeft verklaard dat hij als hulpofficier altijd de afweging maakt of de beschikbare informatie een redelijk vermoeden van het bestaan van een hennepkwekerij rechtvaardigt.

8. Betrokken wijkagent Z. heeft op 5 juli 2007 onder meer tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat hij voor meerdere wijken in Nieuwegein wijkagent is en dat hij daarnaast coördinator ontmanteling hennepplantages voor heel Nieuwegein is. Voorts heeft hij verklaard dat de heer S. van Eneco in september 2005 een warmtescan van verzoekers' woning heeft gemaakt. Deze scan was volgens Z. positief. Voorts heeft Z. verklaard dat hij in die periode ook zelf meerdere keren een hennepplucht nabij verzoekers' woning heeft geroken. Er was geen twijfel over de verdenking tegen verzoekers, aldus Z. Op dat moment is er geen onderzoek in verzoekers' woning gedaan omdat deze woning niet goed op de route lag van de verdachte woningen.

Omdat de anonieme meldingen over een hennepplantage in verzoekers' woning bleven aanhouden, heeft Z. in december 2005 opnieuw een scan laten maken door de heer V. van Eneco. Deze was negatief, terwijl Z. zelf een duidelijke hennepplucht nabij de woning rook. Dit was volgens Z. voldoende reden om te besluiten tot een bezoek aan de woning van verzoekers. Voorts heeft Z. nog verklaard dat hij voor verzoekers' klacht niet bekend was met het plantje dat qua geur sterk lijkt op de hennepplant.

9. Bij brief van 25 juli 2007 heeft verzoekers' raadsman zijn standpunt gehandhaafd.

10. Op 21 augustus 2007 heeft een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman met de heer H. gesproken. H. werkt voor de recherche en is expert op het gebied van onder meer verdovende middelen bij het regionale politiekorps Kennemerland. Tijdens dit telefoongesprek heeft hij gesteld dat hij een anonieme melding, in combinatie met een eigen geurwaarneming en een positieve warmtescan voldoende vindt om op te treden. Voorheen trad de politie al op bij één anonieme melding, maar de Raad van Hoofdcommissarissen heeft besloten dat dat niet voldoende is. Er moeten meer indicatoren zijn die wijzen op een hennepkwekerij, aldus H.

Voorts heeft H. aangegeven dat hij zelf het stroomverbruik van de woning zou hebben opgevraagd. Tegelijkertijd heeft hij opgemerkt dat dat niet altijd veel zegt, omdat het

merendeel van de kwekerijen buiten de elektriciteitsmeter om werkt. Ook wordt er standaard informatie opgevraagd van het pand en de bewoners en volgens H. had er onderzoek gedaan kunnen worden naar een eventuele kelder onder verzoekers' woning.

H. heeft verder nog aangegeven dat het hem niet verbaasde dat Eneco geen administratie bijhoudt van de warmtemetingen. Volgens H. is het niet vreemd dat er op een later tijdstip een negatieve warmtemeting is gedaan. Kwekerijen werken met cycli van twaalf uren warmte aan en twaalf uren warmte uit, aldus H.

11.1. In reactie op een aantal door de Nationale ombudsman gestelde vragen, heeft de korpsbeheerder bij brief van 19 september 2007 onder meer laten weten dat voor zover de betrokken ambtenaren zich dit konden herinneren, het stroomverbruik van verzoekers' woning niet is opgevraagd alvorens tot het onderzoek in de woning over te gaan. Wel is er documentatie opgevraagd over de bewoners van het pand.

Op de vraag wat de reden was om ervan uit te gaan dat de plantage zich in de kelder zou bevinden, heeft de korpsbeheerder aangegeven dat de betrokken ambtenaar die mogelijkheid heeft geoperd omdat de laatste warmtemeting negatief was en hij toch een hennepgeur had waargenomen (door het beton kan niet gemeten worden).

Voorts heeft de korpsbeheerder gesteld dat niet nader is onderzocht of het pand een kelder had.

Verder heeft de korpsbeheerder laten weten dat er bij het uitvoeren van een onderzoek in de woning meestal met twee of drie geüniformeerde politieambtenaren en één of twee fraudespecialisten van Eneco wordt aangebeld. Bovendien betrof het op 15 december 2005 een zogenaamde "rooidag", aldus de korpsbeheerder.

11.2. Uit bijgevoegde mutatie blijkt dat er op 24 december 2004 bij de politie een anonieme melding is binnengekomen, inhoudende dat het bij verzoekers' woning vreselijk naar wiet stinkt en dat er regelmatig jonge mensen aan de voordeur staan; vooral in de avond en in het weekend. "Het" is waarschijnlijk in de schuur of op zolder, aldus de melding.

## **Beoordeling**

12. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit betekent dat de politie voldoende onderzoek dient uit te voeren alvorens zij een machtiging tot binnentreden afgeeft.

13. Voor het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner is in beginsel een schriftelijke machtiging vereist (zie artikel 2 van de Algemene wet op het binnentreden (Awbi) zie Achtergrond, onder 1.). Artikel 4 van de Awbi bepaalt dat de

machtiging tot binnentreden uitsluitend kan worden gegeven aan degene die bij of krachtens de wet bevoegd is verklaard zonder toestemming van de bewoner in een woning binnen te treden (zie Achtergrond, onder 2.). De bevoegdheid tot binnentreden was in dit geval gebaseerd op artikel 9, eerste lid van de Opiumwet (zie Achtergrond, onder 3.). In dit artikel is bepaald dat opsporingsambtenaren, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is, toegang hebben tot de plaatsen waarvan redelijkerwijs vermoed kan worden dat daar een overtreding van de Opiumwet wordt gepleegd. Met redelijkerwijs vermoeden wordt naar analogie van artikel 27 Sv (zie Achtergrond, onder 4.) bedoeld een vermoeden, dat steunt op feiten of omstandigheden die naar objectieve maatstaven redelijk zijn, dat wil zeggen "niet enkel in de oogen van den opsporingsambtenaar doch redelijk op zichzelf" (Memorie van Toelichting). Een redelijk vermoeden alleen op basis van subjectief inzicht is niet voldoende.

14. Alhoewel er in deze zaak geen gebruik is gemaakt van de machtiging tot binnentreden (verzoeker heeft de politie vrijwillig binnengelaten), zal de Nationale ombudsman toch beoordelen of deze machtiging in redelijkheid is afgegeven; hiermee wordt dan tevens een oordeel over de verdenking van de aanwezigheid van een hennepkwekerij gegeven.

De informatie die heeft geleid tot het afgeven van een machtiging tot binnentreden bestond uit een anonieme melding van 24 december 2004 dat er nabij verzoekers' woning een wietlucht hing en dat er vooral in de avond en in het weekend veel jonge mensen aan de voordeur staan. Voorts waren er de eigen waarnemingen van de wijkagent dat het bij verzoekers' woning naar hennep rook. Tenslotte was er een positieve warmtescan van 7 september 2005. De Nationale ombudsman heeft geen reden om te twifelen dat deze positieve warmtescan is uitgevoerd, aangezien dit uit een mutatie blijkt. Dat de heer V. van Eneco zou hebben aangegeven dat er geen positieve warmtescan bij verzoekers' woning is uitgevoerd, is voor de Nationale ombudsman niet doorslaggevend, omdat de positieve warmtescan niet met de heer V. maar met de heer S. van Eneco zou zijn uitgevoerd én Eneco hiervan geen administratie bijhoudt.

Het feit dat er nadien nog een negatieve warmtescan is uitgevoerd, doet hieraan niet af. In het geval er daadwerkelijk een hennepkwekerij in de woning zou zijn, zouden hiervoor immers verschillende verklaringen kunnen zijn (de hennep is net geoogst, de woning is beter geïsoleerd, de verwarming staat op dat moment uit).

Desondanks is de Nationale ombudsman van mening dat er onvoldoende aanleiding was om een machtiging tot binnentreden af te geven. De anonieme melding was immers bijna een jaar voor het politieoptreden in verzoekers' woning gedaan. Bovendien betreft deze melding niet meer dan de aanwezigheid van hennepvlucht en dat er veel jonge mensen aan de deur stonden. Nu duidelijk is dat ook andere planten een dergelijke lucht kunnen verspreiden, vormt het signaal "hennepvlucht" op zich slechts een zwakke indicatie.



De Nationale ombudsman is van mening dat de politie een aantal onderzoeks-handelingen heeft laten liggen. Zo is het stroomverbruik van de woning niet opgevraagd en is er geen onderzoek uitgevoerd naar geluid als gevolg van mechanische ventilatie. Ook is er geen onderzoek gedaan of er zich onder de woning een kelder zou bevinden.

Nu de anonieme melding bijna een jaar oud was en deze slechts de hennepplucht en de aanwezigheid van jonge mensen betrof, acht de Nationale ombudsman de genoemde indicatoren niet voldoende om van een redelijk vermoeden van schuld in de zin van artikel 27 Sv dan wel artikel 9 Opiumwet aan te nemen. Dat de hulpofficier van justitie een machtiging tot binnentreden heeft afgegeven, is dan ook in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van de wijze waarop het onderzoek heeft plaatsgevonden

## Bevindingen

1. Verzoekers klagen erover dat de politie disproportioneel en stigmatiserend heeft gehandeld door het onderzoek in de woning te laten verrichten door vijf personen waarvan drie politieambtenaren, terwijl er bovendien politievoertuigen in de straat stonden.

2. Bij brief van 26 februari 2007 heeft de korpsbeheerder de Nationale ombudsman laten weten begrip te hebben voor het feit dat verzoekers het aantal ingezette politieambtenaren als schokkend hebben ervaren. Desondanks is de korpsbeheerder van mening dat de capaciteitsinzet door de politie in deze casus als proportioneel kan worden gekwalificeerd. Het ging om een capaciteitsinzet die op zich als normaal kan worden beschouwd in het kader van het gepland ontmantelen van een mogelijke hennepplantage, aldus de korpsbeheerder. De korpsbeheerder acht de klacht ongegrond.

3. De betrokken hulpofficier van justitie heeft in zijn brief van 27 februari 2007 gesteld dat het aantal politieambtenaren dat bij de actie is ingezet, evenals hun kleding en voertuigen normaal is. Hennepkwekerijen zijn vaak in handen van criminelen die allerlei maatregelen nemen om hun handelswaar te beschermen. Het is onveilig en niet gewenst om zonder rugdekking en maatregelen in een vermoedelijke hennepkwekerij in te vallen, aldus de hulpofficier.

4. In zijn brief van 28 maart 2007 heeft verzoekers raadsman gesteld dat de politie qua veiligheid en qua effectiviteit niet hoeft in te boeten wanneer de politieambtenaren een dergelijke actie in burgerkleding zouden uitvoeren en wanneer hun voertuigen verderop zouden worden geparkeerd. Volgens verzoekers' raadsman houdt de politie er onvoldoende rekening mee dat de signalen achteraf onjuist zouden kunnen zijn.

5. De korpsbeheerder heeft bij brief van 3 mei 2007 gesteld dat de benodigde capaciteitsinzet niet door de politie wordt bepaald door de afweging of het vermoeden van de hennepkwekerij eventueel onjuist is. De korpsbeheerder verwees naar een eerder rapport van de Nationale ombudsman waarin het volgende werd overwogen: "Gelet op het karakter van zo'n dag, waarbij niet kan worden uitgesloten dat de politie, naast het verrichten van onderzoek in woningen, ook anderszins actief zal moeten optreden, bijvoorbeeld door verdachten aan te houden en deze over te brengen naar een plaats voor verhoor, kan het aantal politieambtenaren dat die dag aanwezig was, en dat gezien de informatie van zowel verzoeker als de korpsbeheerder op zes kan worden gesteld, in het licht van het hiervoor al genoemde evenredigheidsvereiste, niet onevenredig groot worden genoemd" (rapport 2005/327).

In het onderhavige geval was er volgens de korpsbeheerder inderdaad sprake van een dag waarbij er op meerdere adressen onderzoek werd gedaan. De korpsbeheerder heeft voorts gesteld dat het wat haar betreft duidelijk is dat elk onderzoek van de politie mogelijke reputatieschade kan opleveren, maar dat dit de politie er niet van mag weerhouden haar werk te doen.

6. Verzoekers' raadsman heeft bij brief van 29 mei 2007 gesteld dat de vergelijking van de korpsbeheerder met een eerder rapport van de Nationale ombudsman geen hout snijdt, omdat er in dit geval geen sprake was van een inval in een hennepkwekerij maar in een woning waar in de ogen van de politie mogelijk sprake was van het illegaal kweken van hennep.

7. De heer H. van het regionale politiekorps Kennemerland heeft tijdens een telefoongesprek op 21 augustus 2007 met een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman aangegeven dat hij het betreden van de woning met vijf personen niet juist vindt. Binnen het korps waar hij werkzaam is, wordt er door twee politieambtenaren aangebeld en blijft de rest om de hoek wachten. De overige personen sluiten zich dan aan indien nodig, aldus H.

## **Beoordeling**

8. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Dit beginsel impliceert dat politie en justitie in een opsporingsonderzoek die werkwijze dienen te kiezen die voor een burger het minst bezwarend is en die zo gering mogelijk inbreuk maakt op zijn persoonlijke levenssfeer.

9. De Nationale ombudsman beoordeelt dit klachtonderdeel los van de vraag of er voldoende grond was voor het onderzoeken van de woning. De Nationale ombudsman overweegt dat er op 15 december 2005 sprake was van een zogenaamde rooidag, waarbij in samenwerking met Eneco verschillende invallen in mogelijke hennepkwekerijen

plaatsvinden. De Nationale ombudsman is het met de stelling van de hulpofficier van justitie eens dat het ongewenst is om zonder rugdekking en maatregelen in een vermoedelijke hennepkwekerij binnen te vallen. De politie weet immers niet van te voren wat zij daar zal aantreffen. Hoewel het wellicht - zeker achteraf gezien - mogelijk was geweest om het onderzoek met minder personen uit te voeren, acht de Nationale ombudsman de inzet van drie politieambtenaren en twee medewerkers van Eneco niet onevenredig groot. Van te voren kon niet worden uitgesloten dat de politie naast het onderzoek in de woning nog anderszins zou moeten optreden door bijvoorbeeld verdachten aan te houden en over te brengen voor verhoor.

Dat de politieambtenaren in uniform waren, acht de Nationale ombudsman niet onjuist, zeker gezien het feit dat het hier een zogenaamde "rooidag" betrof. Ook het feit dat er politievoertuigen voor de deur stonden, acht de Nationale ombudsman niet onjuist, aangezien de politie mogelijk verdachten dienden te vervoeren.

Gelet op het bovenstaande acht de Nationale ombudsman het feit dat de politie geüniformeerd en met vijf personen voor verzoekers' woning stond, waarbij politievoertuigen voor de woning geparkeerd stonden, niet in strijd met het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Overigens kan de Nationale ombudsman deze klacht van verzoekers wel begrijpen, nu immers gebleken is dat ten onrechte bij hun tot actie is overgegaan. Maar gegeven het feit dat die actie werd uitgevoerd leidt de vorm ervan niet tot een negatief oordeel. Staan blijft wel dat verzoekers die actie als stigmatiserend hebben ervaren.

## **Conclusie**

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Utrecht, is

gegrond ten aanzien van:

- het afgeven van de machtiging tot binnentreden, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving;

niet gegrond ten aanzien van:

- de wijze van optreden.

## **Onderzoek**

Op 20 september 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer L. te Nieuwegein, ingediend door mr. J.J. Eizenga, advocaat te Prinsenbeek, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Utrecht.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor het justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Utrecht over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was.

De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen het regionale politiekorps Utrecht en verzoekers de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

In een later stadium van het onderzoek hebben de betrokken ambtenaren een verklaring afgelegd.

Tevens werd informatie ingewonnen bij een ambtenaar van het regionale politiekorps Kennemerland die deskundig is op het gebied van verdovende middelen.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De heer H., geraadpleegde deskundige, berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. De reactie van de korpsbeheerder gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen en/of aan te vullen.

Verzoekers, noch de betrokken ambtenaren gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

#### Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 19 september 2006, met bijlagen.

Reactie van de korpsbeheerder van 26 februari 2007, met bijlagen.

Reactie van hulpofficier van justitie R. van 27 februari 2007.

Reactie van verzoekers van 28 maart 2007.

Reactie van de korpsbeheerder van 3 mei 2007.

Reactie van verzoekers van 29 mei 2007.

Verklaring van hulpofficier van justitie R. van 29 juni 2007.

Verklaring van wijkagent Z. van 5 juli 2007.

Reactie van verzoekers van 25 juli 2007.

Telefonische informatie van deskundige H. van 21 augustus 2007.

Aanvullende informatie van de korpsbeheerder van 19 september 2007.

## **Bevindingen**

Zie onder Beoordeling.

## **Achtergrond**

### 1. Algemene wet op het binnentreden

#### Artikel 2

"1. Voor het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner is een schriftelijke machtiging vereist, tenzij en voor zover bij wet aan rechters, rechterlijke colleges, leden van het openbaar ministerie, burgemeesters, gerechtsdeurwaarders en belastingdeurwaarders de bevoegdheid is toegekend tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner. De machtiging wordt zo mogelijk getoond.

2. Onze Minister van Justitie stelt het model van deze machtiging vast.

3. Een schriftelijke machtiging als bedoeld in het eerste lid is niet vereist, indien ter voorkoming of bestrijding van ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid van personen of goederen terstond in de woning moet worden binnengedreden."

### 2. Algemene wet op het binnentreden

#### Artikel 4

"De machtiging kan uitsluitend worden gegeven aan degene die bij of krachtens de wet bevoegd is verklaard zonder toestemming van de bewoners in een woning binnen te treden."

### 3. Opiumwet

#### artikel 9, eerste lid

1. De opsporingsambtenaren hebben, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is, toegang:

a. tot de vervoermiddelen, met inbegrip van woongedeelten, waarvan hun bekend is, of waarvan redelijkerwijze door hen kan worden vermoed, dat daarmee ingevoerd of vervoerd worden of dat daarin, daarop of daaraan bewaard worden of aanwezig zijn middelen als bedoeld in lijst I of II;

b. tot de plaatsen, waar een overtreding van deze wet gepleegd wordt of waar redelijkerwijze vermoed kan worden, dat zodanige overtreding gepleegd wordt."

### 4. Wetboek van Strafvordering

#### Artikel 27

"1. Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit.

2. Daarna wordt als verdachte aangemerkt degene tegen wien de vervolging is gericht.

3. De aan de verdachte toekomende rechten komen tevens toe aan de veroordeelde tegen wie een strafrechtelijk financieel onderzoek is ingesteld of te wiens aanzien op een vordering van het openbaar ministerie als bedoeld in artikel 36e van het Wetboek van Strafrecht niet onherroepelijk is beslist."